

**LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTO MOKSLO DARBUOTOJŲ PAREIGYBIŲ
MINIMALIŲ KVALIFIKACINIŲ REIKALAVIMŲ IR KARJEROS PAKOPŲ
PRIVALOMŲ KOMPETENCIJŲ APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos istorijos instituto mokslo darbuotojų pareigybių minimalių kvalifikacinių reikalavimų ir karjeros pakopų privalomų kompetencijų aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja privalomus minimalius kvalifikacinius reikalavimus ir karjeros pakopų privalomas kompetencijas asmenims, viešo konkurso būdu siekiantiems užimti Lietuvos istorijos instituto (toliau – Instituto) mokslo darbuotojų pareigas.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo aktualia redakcija (2009 m. balandžio 30 d. Nr. XI-242) ir Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2023 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. V-352 „Dėl mokslo ir studijų institucijų tyrėjų karjeros pakopų privalomų kompetencijų aprašo patvirtinimo“.

3. Pagrindinės Aprašo sąvokos:

3.1. Mokslo monografija – recenzuotas leidinys, kuriame sistemingai ir išsamiai išnagrinėta viena tema (dalykas), aiškūs ir žymūs naujumo ir kiekvienai mokslo sričiai arba krypčiai savi mokslinio elementai. Mažiausia mokslo monografijos apimtis – 8 autoriniai lankai.

3.2. Mokslo sintezė (sintezės mokslo darbas) – humanitarinių ar socialinių mokslų sričių mokslo krypties disciplinas ar tarpdalykinio pobūdžio tyrimus, pateiktus mokslo monografijose, mokslo studijose bei mokslo straipsniuose, sintetinantis darbas, atitinkantis mokslo monografijai keliamus reikalavimus (išskyrus apimties). Mažiausia sintezės mokslo darbo apimtis – 2 autoriniai lankai.

3.3. Mokslo studija – recenzuotas leidinys, atitinkantis mokslo monografijai keliamus reikalavimus (išskyrus apimties). Mažiausia mokslo studijos apimtis – 2 autoriniai lankai.

3.4. Mokslinis šaltinio leidimas (šaltinio publikacija) – recenzuotas leidinys, išleistas atskira knyga, pateikiantis archyvinis dokumentus, kalbos ir raštijos paminklus, meno veikalus ir kitų tekstinius ir audiovizualinius šaltinius, kuriam būdingas mokslinis medžiagos atrinkimas, parengimas ir pateikimas reflektuojant jo principus bei parūpinant atitinkamą aparatą (komentarai, rodyklės ir kt.). Skelbiami objektai mokslinėse šaltinių publikacijose gali būti pateikiami faksimilėmis, transkripcijomis, vertimais, kritinėmis rekonstrukcijomis, skaitmeniniais archyvais, skaitmeninėmis duomenų bazėmis ir kitais šaltinio tyrimų bei tekstologinių metodologijų numatytais būdais.

3.5. Moksliniai tyrimai ir eksperimentinė (socialinė, kultūrinė) plėtra (toliau – MTEP): sisteminga kūrybinė gamtos, žmogaus, kultūros ir visuomenės pažinimo veikla bei šios veiklos, paremtos fundamentiniais, taikomaisiais moksliniais tyrimais ir per praktinę patirtį sukauptu žinojimu, rezultatas.

3.6. Moksliniai tyrimai, eksperimentinė plėtra ir inovacijos (toliau – MTEPI): fundamentiniai tyrimai (bandomoji arba teorinė veikla, vykdoma pirmiausia siekiant gauti naujų žinių apie reiškinių pagrindus ir stebimus faktus, nenumatant tiesioginio tokių žinių komercinio taikymo arba naudojimo), pramoniniai tyrimai (suplanuoti moksliniai tyrimai arba labai svarbūs tyrimai, kuriais siekiama įgyti naujų žinių ir gebėjimų, reikalingų naujiems produktams, procesams ar paslaugoms kurti arba esamiems produktams, procesams ar paslaugoms labai patobulinti. Jie apima sudėtinių sistemų dalių kūrimą ir gali apimti prototipų kūrimą laboratorijos aplinkoje arba aplinkoje, kurioje modeliuojamos sąsajos su esama sistema, taip pat bandomųjų linijų kūrimą, kai to reikia pramoniniams tyrimams ir visų pirma bendram technologiniam patvirtinimui); bandomoji taikomoji veikla (mokslinių, technologinių, verslo ir kitų atitinkamų žinių bei gebėjimų įgijimas, sujungimas, formavimas ir taikymas siekiant sukurti naujus arba patobulintus produktus, procesus arba paslaugas) ir inovacijos (produkto inovacijos kūrimas, organizacinių ir procesų inovacijų diegimas).

3.7. Tarptautinio lygio mokslo straipsnis (toliau – TLMS) humanitarinių ir socialinių mokslų srityse – straipsnis, paskelbtas Lietuvos ar užsienio mokslo leidinyje, turinčiame cituojamumo rodiklį arba kurio redakcinę kolegiją sudaro įvairių šalių mokslininkai, kuriame skelbiami įvairių šalių mokslininkų tyrimų rezultatai ir (ar) kurio sudarytojai ar redaktoriai yra pripažinti mokslo srities (krypties) atstovai.

3.8. Tarptautiniu mastu pripažinta mokslo leidykla (leidėjas) – leidykla (leidėjas), nuolat leidžianti ir tarptautiniu mastu platinanti daugelio šalių mokslininkų mokslo (kultūros, profesinius) darbus, periodinius ir tęstinius mokslo leidinius, teikianti informaciją apie leidyklos pobūdį ir tarptautinį pripažinimą internetu.

3.9. Pagrindinis bendraautoris – mokslininkas yra mokslo straipsnio pagrindinis bendraautoris, kai jis yra straipsnio pirmasis autorius, jeigu straipsnį paskelbusiame leidinyje nėra nurodyta kitaip. Visi straipsnio autoriai yra laikomi pagrindiniais bendraautoriais, jeigu straipsnyje nurodoma, kad jų indėlis yra vienodas. Mokslininkas yra kolektyvinės monografijos pagrindinis bendraautoris, kai jo parengtas tekstas yra ne mažesnis kaip 4 aut.l. (užsienyje išleistos monografijos ne mažesnis kaip 2 a.l).

II SKYRIUS

MINIMALŪS KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI IR PRIVALOMOS KOMPETENCIJOS ASMENIMS, VIEŠO KONKURSO BŪDU SIEKIANTIEMS UŽIMTI LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTO MOKSLO DARBUOTOJŲ PAREIGAS

4. Pretenduojantiems eiti Lietuvos istorijos instituto mokslo darbuotojų pareigas nustatomi minimalūs kvalifikaciniai reikalavimai ir karjeros pakopų privalomos kompetencijos, kai mokslinių pasiekimų mato vienetas yra TLMS, kuris taikomas tik vienintelio autoriaus ar pagrindinio bendraautoriaus atžvilgiu: šaltinio publikacija bei mokslo studija prilyginama 3 TLMS; mokslo

monografija bei sintezė – 5 TLMS; mokslo monografija, sintezė, išleista tarptautiniu mastu pripažintos mokslo leidyklos – 10 TLMS. Straipsnis, paskelbtas mokslo žurnale, kuris *Clarivate Analytics Web of Science* ar *Elsevier Scopus* duomenų bazėse paskelbimo metu buvo atitinkamos žurnalų grupės pirmajame, antrajame ar trečiajame kvartilyje (Q1–Q3), prilyginamas 3 TLMS.

5. Į Lietuvos istorijos instituto mokslo darbuotojų pareigybes gali pretenduoti atitinkamos tyrėjo karjeros pakopos (pradedančiojo, patvirtinto, pripažinto arba pirmaujančiojo tyrėjo) kompetencijas, turintys tyrėjai, kurie:

5.1. Vykdo MTEP veiklą:

5.1.1. atlieka mokslinius tyrimus ir prisideda prie jų plėtros;

5.1.2. prisideda prie mokslinių tyrimų rezultatų poveikio kultūriniame, socialiniame ir ekonominiame kontekste;

5.2. Organizuoja MTEP veiklą:

5.2.1. rengia ir įgyvendina mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir (ar) inovacijų, mokslo sklaidos projektus ir (ar) institucijų vykdomas programas, joms vadovauja ar jose dalyvauja;

5.2.2. rengia mokslininkus;

5.3. Skelbia MTEP rezultatus ir numato jų poveikį:

5.3.1. skelbia mokslinių tyrimų rezultatus nacionalinio ar tarptautinio lygio mokslo publikacijose;

5.3.2. savo mokslinių tyrimų rezultatus pristato nacionaliniuose ir tarptautiniuose moksliniuose renginiuose.

5.4. Atlieka MTEPI ekspertinį vertinimą

5.4.1. vertina nacionalinius ar tarptautinius MTEP projektus;

5.4.2. vertina nacionalines ar tarptautines MTEP programas;

5.4.3. rengia ekspertines išvadas ar rekomendacijas viešojo ir privataus sektoriaus subjektams.

5.4.4. dalyvauja mokslinių tyrimų teminiuose tinkluose ir (ar) mokslinėse draugijose, recenzentų ir (ar) ekspertinėse grupėse.

6. Mokslininkas, pretenduojantis užimti *vyriausiojo* mokslo darbuotojo pareigas, privalo turėti pirmaujančiojo tyrėjo kompetencijas ir savo mokslinius rezultatus turi būti paskelbęs vienu iš šių būdų:

6.1. ne disertacijos pagrindu parengtoje tarptautiniu mastu pripažintos leidyklos išleistoje mokslo monografijoje, kaip vienintelis autorius ar pagrindinis bendraautoris, ir ne mažiau kaip 10 TLMS;

6.2. ne disertacijos pagrindu parengtoje mokslo monografijoje, kaip vienintelis autorius ar pagrindinis bendraautoris, ir ne mažiau kaip 15 TLMS.

Be to, toks mokslininkas turi: 1) pristatyti savo mokslinių tyrimų rezultatus kaip kviestinis (pagrindinis) pranešėjas tarptautiniuose moksluose ir (ar) yra tarptautinių mokslų renginių mokslinių komitetų narys; 2) mokslinių tyrimų rezultatus būti pristatęs tarptautiniuose moksluose; 3) turėti mokslininkų rengimo arba jų kvalifikacijos kėlimo patirties: turėti arba apsigynusį doktorantą, arba stažuotę sėkmingai baigusius bent du podoktorantūros stažuotojus; 4) per pastaruosius 10 metų būti vadovavęs tarptautiniams ar nacionaliniams MTEP ar MTEPI projektams ar institucijų vykdomoms mokslinių tyrimų programoms; 5) per pastaruosius 10 metų buvo tarptautinių MTEP projektų ir (ar) nacionalinių ir tarptautinių programų ekspertas; 6) per pastaruosius 10 metų būti rengęs ekspertines išvadas ar rekomendacijas dėl viešojo ir (ar) privataus sektorių raidos.

6.3. Mokslininkas, pretenduojantis užimti *vyresniojo* mokslo darbuotojo pareigas, privalo turėti pripažinto tyrėjo kompetencijas ir mokslinių tyrimų rezultatus turi būti paskelbęs vienu iš šių būdų:

6.3.1. ne disertacijos pagrindu parengtoje tarptautiniu mastu pripažintos leidyklos išleistoje mokslo monografijoje kaip vienintelis autorius ar pagrindinis bendraautoris ir ne mažiau kaip 5 TLMS;

6.3.2. ne disertacijos pagrindu parengtoje mokslo monografijoje ir ne mažiau kaip 8 TLMS;

6.3.3. ne mažiau kaip 12 TLMS.

Be to, toks mokslininkas turi: 1) mokslinių tyrimų rezultatus būti pristatęs tarptautiniuose mokslo renginiuose; 2) per pastaruosius 5 metų būti dalyvavęs tarptautiniame, nacionaliniame MTEP ar MTEPI projekte ar institucijų vykdomoje mokslinių tyrimų programoje ar per pastaruosius 10 metų jiems vadovavęs; 3) būti dalyvavęs pradedančiųjų tyrėjų ugdyme: būti vadovavęs doktorantui ar podoktorantūros stažuotojui, ar buvęs daktaro disertacijos gynimo tarybos nariu; 4) per pastaruosius 10 metų yra buvęs nacionalinių arba tarptautinių MTEP projektų ir (ar) nacionalinių ar tarptautinių programų ekspertas, ar rengęs ekspertines išvadas ar rekomendacijas viešojo ir (ar) privataus sektoriaus subjektams.

6.4. Mokslininkas, pretenduojantis eiti *mokslo* darbuotojo pareigas, privalo turėti patvirtinto tyrėjo kompetencijas ir mokslinių tyrimų rezultatus turi būti paskelbęs ne mažiau kaip 3 TLMS.

Be to, toks mokslininkas turi: 1) mokslinių tyrimų rezultatus būti pristatęs moksliniuose renginiuose; 2) per pastaruosius 5 metus būti dalyvavęs nacionalinių ir (ar) tarptautinių mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir (ar) inovacijų, mokslo sklaidos projektuose ir (ar) institucijų vykdomose programose; 3) per pastaruosius 5 metus būti dalyvavęs mokslinių tyrimų teminiuose tinkluose ir (ar) mokslinėse draugijose, recenzentų ir (ar) ekspertinėse grupėse.

6.5. Asmuo, pretenduojantis užimti *jaunesniojo mokslo darbuotojo* pareigas, turi turėti ne žemesnę nei magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygintą aukštojo mokslo kvalifikaciją, privalo turėti pradedančio tyrėjo kompetencijas, vykdyti mokslinius tyrimus ir rengtis stoti į doktorantūrą.

7. Pretendento MTEP veiklos indėlį į mokslo sritį vertina Lietuvos istorijos instituto Konkursų ir atestacijos komisija. Komisija nusprendžia, ar pretendento MTEP veikla atitinka šiame Apraše nurodytus kriterijus, ir įvertina jos rezultatus.